

DOKUMENT

Meno a priezvisko doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.
Typ dokumentu Charakteristika predkladaného výstupu tvorivej činnosti
Názov vysokej školy Katolícka univerzita v Ružomberku
Sídlo vysokej školy Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
Názov fakulty Filozofická fakulta
Sídlo fakulty Hrabovská cesta 1B, 034 01 Ružomberok

OCA1. - Priezvisko hodnotenej osoby

Baláková

OCA2. - Meno hodnotenej osoby

Dana

OCA3. - Tituly hodnotenej osoby

doc. PhDr., PhD.

OCA4. - Hyperlink na záznam osoby v Registri zamestnancov vysokých škôl

<https://www.portalvs.sk/regzam/detail/7824>

1. hodnotený výstup

OCA6.1 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.1 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2011

OCA8.1 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

275720

OCA9.1 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=366FCC8AAD22D685A29AAD3E96>

OCA11.1 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

AAA : Dynamika súčasnej slovenskej frazeológie : (fond somatických frazém) / Baláková Dana. - 1. vyd. - Greifswald : Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, 2011. - 315 s. - ISBN 978-3-86006-368-2.

OCA12.1 - Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ)

knižná publikácia

OCA14.1 - Charakteristika autorského vkladu

100%

OCA15.1 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

V monografii je pozornosť sústredená na špecifickú časť frazeologického fondu - somatickú frazeológiu: kvantitatívne vymedzenie súboru na základe somatických komponentov, systémový opis (analýza súboru, identifikácia štruktúrno-sémantických modelov - valenčná a kvantitatívna charakteristika, zisťovanie invarianných a variantných podôb), dynamický potenciál skúmaných frazém v diferencovaných komunikačných sférach (textotvorný potenciál) - pragmatický aspekt výskumu (registrovanie neuzuálnych podôb uplatňovaných v reči).

OCA16.1 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

The monograph focuses on a specific part of the phraseological fund - somatic phraseology: quantitative definition of the set based on somatic components, systematic description (analysis of the set, identification of structural-semantic models - valence and quantitative characteristics, detection of invariant and variant forms), dynamic potential of the studied idioms in differentiated communication spheres (text-creating potential) - pragmatic aspect of research (registration of unusual forms used in speech).

OCA17.1 - Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup

- [2] MLACEK, Jozef. O syntaktickej interpretácii frazém v Ružičkovej Skladbe neurčitku v slovenskom spisovnom jazyku. In Slovenská reč, 2017, roč. 82, č. 1, s. 39, 40.
- [3] MEŠKOVÁ, Ludmila. La phraséologie française du point de vue de la phraséologie slave. In Certas palavras o vento não leva : Homenagem ao professor Antonio Pamies Bertrán. Fortaleza : Parole, 2015, s. 210, 218. 2014
- [5] DANILENKO, Ludmila. Baláková, D. Dynamika súčasnej slovenskej frazeológie : (fond somatických frazém). Greifswald : Ernst-Moritz-Arndt-Universität, 2011, 315 s. In Movoznavstvo, 2014, No. 6, s. 90-92.
- [5] GLOVNÁ, Juraj. Pozoruhodná kniha o somatickej frazeológii. In Nový život : mesačník pre literatúru a kultúru (Báčsky Petrovec), 2012, roč. 64, č. 3-4, s. 59-61. [5] ČECHOVÁ, Marie. K súčasnému stavu slovenskej frazeologie. In Naše reč, 2012, roč. 95, č. 4, s. 203-207.

OCA18.1 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Monografia predstavuje v slovenskej lingvistike dielo, v ktorom je prvýkrát kvantifikovaný a systematicky opísaný výsek frazeologického fondu - somatická frazeológia. Zároveň sa pozornosť venuje uplatneniu frazém v komunikácii s akcentom na prestížnych používateľov jazyka (printové médiá), sledovaná je živosť konkrétnych jednotiek z hľadiska ich výskytu a frekvencie. Významným prínosom je sledovanie procesu neologizácie (v kontexte spoločenských zmien), ako aj explanácia tohto procesu na pozadí jazykových princípov uplatňovania frazém v reči (aj s využitím Slovenského národného korpusu). V rámci recenzného posúdenia sa zdôrazňuje, že v publikácii boli uplatnené najnovšie výskumné trendy v oblasti frazeológie - integrácia systémovolingvistického (lexikografického), textovolingvistického (komunikačného) a empirického (sociolingvistického) prístupu ku skúmaniu frazeológie.

OCA19.1 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Predstavená monografia je významným prínosom pre pregraduálne aj postgraduálne vzdelávanie v rámci učiteľského študijného programu, keďže súčasťou empirického výskumu bolo sledovanie jazykovej kompetencie špecifickej výskumnej vzorky (vysokoškooláci - budúci učitelia), čo umožnilo identifikovať jednotky jednak z centra úzu respondentov, jednak z periférie. Perspektívou v týchto reláciách je stanovenie frazeologického optima/minima vo vyučovaní frazeológie v škole, využitie jej výchovno-vzdelávacieho potenciálu v rámci výučby materinského jazyka, ale aj cudzích jazykov, keďže komunikačne exponované frazémy boli skúmané aj z internacionálneho aspektu.

2. hodnotený výstup

1.

OCA5.2 - Oblasť posudzovania

učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (v kombinácii)

OCA6.2 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.2 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2013

OCA8.2 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

281280

OCA9.2 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=97BCA434541EF5BEEF7904CF8D>

OCA11.2 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ,

ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

AAA : Nasledije Biblii vo frazeológii / Baláková Dana, Kováčová Viera, Mokienko V. M., Stěpanova Ludmila (Recenzent), Ďurčo Peter (Recenzent). - 1. vyd. - Greifswald : Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, 2013. - 307 s. - ISBN 978-3-86006-406-1.

OCA12.2 - Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ)

knížná publikácia

OCA14.2 - Charakteristika autorského vkladu

34%

OCA15.2 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

V monografii je pozornosť sústredená na tematicky vymedzenú časť frazeologického fondu - na biblickú frazeológiu. Autori predkladajú výsledky medzinárodného výskumu (slovenský, nemecký, ruský), orientovaného kognitívno-pragmaticky. Na pozadí sociolingvistického bádania dotazníkového charakteru autori komparujú komunikačné aktivity špecificky vymedzenej vzorky respondentov (mladá generácia vysokoškolákov) z pohľadu frazeologickej kompetencie.

OCA16.2 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

In the monograph, the attention is focused on the thematically defined part of the phraseological fund - on biblical phraseology. The authors present the results of international research (Slovak, German, Russian), oriented cognitively and pragmatically. Against the background of sociolinguistic research of a questionnaire nature, the authors compare the communication activities of a specifically defined sample of respondents (the young generation of university students) from the point of view of phraseological competence.

OCA17.2 - Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup

[3] DANILENKO, L. I. Česka paremiologija v genetickom, lingvokognitivnomu i diskursivnomu visvitleni. Kiiv : Vidavničij dim Dmitra Burago, 2019, s. 157, 163, 381.

[1] KEIPERT, Helmut. Von Luther über Bebel zu Lenin und Stalin: Das russische 'geflügelte Wort' Кто не работает, тот не ест. Welt der Slaven-Halbjahresschrift für Slavistik Volume 63, Issue 2, 2018, Pages 215-242. ISSN 0043-2520

[3] MIRČEVSKA-BOŠEVA, Biljana. Klasifikacii na frazeološkite biblizmi. In Slavistički studii 17. Skopje : Universitet "Sv. Kiril i Metodij" vo Skopje, 2017, s. 32, 35.

[3] AJDAČIH, Dejan - AJDAČIH, Lidija Nepop. Poredbená srpsko-ukrajinska frazeologija. Beograd : Alma, 2015, s. 161. [5] FEDOSOV, Oleg. Baláková, D., Kováčová, V., Mokienko, V. M. Nasledije Biblii vo frazeológii. In Studia Slavica Hungarica, 2014, roč. 59, č. 2, s. 447-451.

OCA18.2 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Monografia predstavuje v slovenskej lingvistike dielo, v ktorom je po prvýkrát spoločné kultúrne európske dedičstvo (biblická frazeológia) sledované v zmenených spoločenských podmienkach (zmena politických podmienok - 80/90. roky 20. storočia) v kontexte vplyvu na mladú generáciu: poznanie a uplatnenie (aktívne či pasívne) vybraného okruhu frazém v reči mladej generácie slovenských, nemeckých a ruských študentov; revitalizácia biblických frazém v komunikácii, uvedomenie/neuvedomenie si spätosti s pramennými textami. Integrovaný komunikačný a empirický prístup umožnil vygenerovať relevantné údaje o autentickej jazykovej situácii v spoločnosti (s presahom do žurnalistickej i politologickej sféry).

OCA19.2 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Predstavená monografia je významným prínosom pre učiteľský program Slovenský jazyk a literatúra v kombinácii, keďže súčasťou empirického výskumu bolo sledovanie jazykovej kompetencie špecifickej výskumnej vzorky Slovákov (vysokoškoláci - budúci učitelia), čo umožnilo identifikovať jednotky jednak z centra úzu respondentov, jednak z periferie. Perspektívou v týchto reláciách je stanovenie frazeologického optima/minima vo vyučovaní frazeológie v škole, využitie jej výchovno-vzdelávacieho potenciálu v rámci výučby materinského jazyka, ale aj cudzích jazykov, keďže komunikačne exponované frazémy boli skúmané aj z internacionálneho aspektu.

3. hodnotený výstup

1.

OCA5.3 - Oblasť posudzovania

učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (v kombinácii)

OCA6.3 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.3 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2015

OCA8.3 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

289632

OCA9.3 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=73956BE822F55A39CF8DCA40B1>

OCA11.3 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

AAA: Baláková, Dana, Walter, Harry, Mokienko, Valerij M. Iz biblejskoj mudrosti. 1. vyd. Greifswald: Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, 2015. ISBN 978-3-86006-430-6.

OCA12.3 - Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ)

knižná publikácia

OCA14.3 - Charakteristika autorského vkladu

34%

OCA15.3 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

V monografii je pozornosť sústredená na systematický lexikografický opis a jazykový výklad biblizmov v komparatívnom rámci: rusko- slovensko-nemecké ekvivalenty. Živosť biblizmov ako reflex univerzálneho i národného kultúrneho a jazykového potenciálu je na pozadí pramenného východiska zároveň demonštrovaná funkčným textovým uplatnením v sledovaných jazykoch.

OCA16.3 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

In the monograph, attention is focused on the systematic lexicographical description and linguistic interpretation of Biblicalisms in a comparative framework: Russian-Slovak-German equivalents. The vibrancy of biblicalisms as a reflection of universal and national cultural and linguistic potential is at the same time demonstrated by functional textual application in the monitored languages against the background of the original source.

OCA17.3 - Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup

[3] IVANOV, E. E. - KRAVTSOVA, D. S. Lexicographic description of winged aphorisms from Biblia in the modern Belarusian language (with equivalents of biblical aphorism in Russian language). In Vestnik Čuvaškogo gosudarstvennogo pedagogičeskogo universiteta im I. J. Jakovleva, 2019, č. 3 (103), s. 55, 59.

2018 // [2] KOVÁČOVÁ, Viera. O hrivne vo frazeológii z aspektu biblických filiácií (úvahy motivované frazémou prispieť svojou hrivnou). In Slovenská reč, 2018, roč. 83, č. 3, s. 278, 279, 280, 289. //

[3] IVANOU, Jaugen. Krylatyja vyrazy z Biblii u belaruskaj move (leksikagrafičny aspekt). In Filologični studii, 2018, vip. 18, s. 38, //

[3] ŠINDELÁŘOVÁ, Jaromíra: Biblická frazeologie v povědomí mladé a střední generace učitelů primárních škol. In Svět v obrazech a ve frazeologii = World in Pictures and in Phraseology. Praha : Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2017, s. 188, 204. //

[4] MARKOVIČOVÁ, Katarína. Biblická frazeológia v denníku Pravda v roku 1998. In: Aspekty literárnovedné a jazykovedné III. Eds. Dana Baláková, Viera Kováčová. Ružomberok: Verbum – vydavateľstvo KU, 2017, s. 133, 143

OCA19.3 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Predstavená monografia je významným prínosom nielen pre učiteľský program slovenský jazyk a literatúra v kombinácii, keďže komplexný výklad sledovaného výseku frazeologického fondu je komparáciou trojjazyčnou. Predmetná materiálová báza umožní študentom rozšíriť si medzijazykové poznatky, ako aj poznatky súvisiace so začlenením Svätého písma do jednotlivých jazykov v komparácii s východiskovým textom Biblie; v neposlednom rade však aj s ich aktuálnym uplatnením v súčasných umeleckých či publicistických textoch.

4. hodnotený výstup

1.

OCA5.4 - Oblasť posudzovania

učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (v kombinácii)

OCA6.4 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.4 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2021

OCA8.4 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

458003

OCA9.4 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=A0363FD8ECD1041446AA4826E3>

OCA11.4 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

V2: Z výsledkov sociolingvistického výskumu biblickej frazeológie I, s. 63 – 70. In: Svět v obrazech a ve frazeologii II. World in Pictures and in Phraseology II. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta 2021. ISBN 978-80-7603-201-9 tlač

OCA14.4 - Charakteristika autorského vkladu

100%

OCA15.4 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

Príspevok prináša výsledky sociolingvistického výskumu tematicky vymedzenej časti frazeologického fondu (biblická frazeológia) v porovnávacích reláciách (slovensko-českých) s akcentom na frazeosémantickú interpretáciu konkrétnych frazém a poukazuje na príčiny interpretačných diskrepancií zo strany natívnych hovoriacich.

OCA16.4 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

The paper presents the results of sociolinguistic research of the thematically defined part of the phraseological fund (biblical phraseology) in comparative sessions (Slovak-Czech) with an emphasis on the phraseosemantic interpretation of specific idioms and points to the causes of interpretation discrepancies on the part of native speakers.

OCA17.4 - Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup

2022 [04] Šindelářová, Jaromíra. Identifikace frazemu podle jejich biblického puvodu v ceskem prostredi In: Aspekty literárnovedné a jazykovedné: Zborník Katedry slovenského jazyka a literatúry Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku. VERBUM - vydavateľstvo KU, 2022, s. 114-129 [tlačená forma]. ISBN 978-80-561-0970-0

OCA18.4 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Príspevok predstavuje z hľadiska frazeologického bádania inovatívny prístup k sledovaniu frazeosémantickej kompetencie (schopnosť sémantickej interpretácie), keďže identifikuje kontinuálny cezgeneračný intrajazykový (slovenský či český), ale aj interjazykový apercpečný diskomfort, podmienený aj absenciou poznania pramennej bázy.

OCA19.4 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Štúdia je významným prínosom pre učiteľský program slovenský jazyk a literatúra v kombinácii, keďže prezentované zistenia umožňujú sústrediť sa v rámci pregraduálnej prípravy na problémové javy - s cieľom prehĺbiť kognitívne podložie študentov, a tak prispieť k zvýšeniu ich frazeosémantickej kompetencie.

5. hodnotený výstup

1.

OCA5.5 - Oblasť posudzovania

učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (v kombinácii)

OCA6.5 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.5 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2024

OCA8.5 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

1264879

OCA11.5 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

V1 : Zo života biblickej frazeológie. / Baláková Dana, Kováčová Viera, Tyrol, Anton., Dobríková, Mária (Recenzent), Mlacek, Jozef (Recenzent). - 1. vyd. - Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo Katolíckej univerzity, 2024. - 304 s. - ISBN 978-80-561-1135-2 (print), ISBN 978-80-561-1136-9 (online)

OCA12.5 - Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ)

knižná publikácia

OCA13.5 - Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne)

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=D06FCBD82F9002B64E41D081D899>

OCA14.5 - Charakteristika autorského vkladu

45%

OCA15.5 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

Monografia prináša výsledky výskumu biblického frazeologického fondu v reláciách interdisciplinárneho prístupu. Diachronno-synchronný pohľad na pozadí kognitívneho a pragmatického prístupu umožňuje sledovať vybraný okruh frazém v reláciách kontuextuality so zámerom identifikovať konvergentné i divergentné tendencie v reláciách pramenné texty a ich reflex v jazyku, ako aj ich uplatnenie v komparácii sacrum verzus profanum v diferencovaných komunikačných sférach (na materiáli Slovenského národného korpusu) a v neposlednom rade aj v ústnom úze v rámci intrajazykového cezgeneračného výskumu.

OCA16.5 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

The monograph brings the results of the research of the biblical phraseological fund in sessions of an interdisciplinary approach. A diachronic-synchronic view against the background of a cognitive and pragmatic approach allows one to follow a selected range of idioms in contextuality sessions with the intention of identifying convergent and divergent tendencies in sessions of source texts and their reflection in language, as well as their application in the comparison of sacrum versus profanum in differentiated communication spheres (on materials of the Slovak National Corpus) and, last but not least, also in oral communication within the framework of intra-linguistic cross-generational research.

OCA18.5 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Monografia predstavuje z hľadiska frazeologického bádania inovatívny počín, keďže prináša komplexný pohľad na život biblickej frazeológie v reláciách pretext - text - posttext, t. j. jednak ako odraz biblického prameňa v jazyku spoločenstva, jednak frazeologickú či frazeokultúrnu kompetenciu jeho používateľov (Slovákov) v komparácii písané (uplatnenie v mediálnej sfére) verzus ústne (v cezgeneračnom intrajazykovom prieniku mladá generácia - stredná generácia - seniory). Výsledky takto koncipovaného výskumu majú ambíciu prispieť k odhaleniu "bielych miest" v kultúrnej i jazykovej kompetencii používateľov jazyka - s perspektívou zvýšenia ich kognitívno-pragmatického potenciálu.

OCA19.5 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Predstavená monografia je významným prínosom pre učiteľský program slovenský jazyk a literatúra v kombinácii, keďže na základe výskumu bolo možné zistiť isté rezervy v kontinuálnej kultúrnej a jazykovej kompetencii používateľov slovenského jazyka vo vzťahu k výseku frazeologického fondu - biblickej frazeológie. V rámci pregraduálneho štúdia teda vzniká priestor na prehĺbenie kognitívneho podložia študentov, budúcich učiteľov, z hľadiska poznania a pochopenia európskeho kultúrneho dedičstva - s perspektívou jeho uplatnenia v didaktickom procese v reláciách jeho výrazného výchovno-vzdelávacieho potenciálu.

Dátum poslednej aktualizácie

08.09.2025